

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії та спеціальних методик

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ООК – 11

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

<p style="text-align: center;">Науково-педагогічний працівник</p> 	<p>Докучина Тетяна Олександрівна Посада: доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Вчене звання: доцент Е-mail викладача: dokuchyna@kpnu.edu.ua Профайл викладача: https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/dokuchyna-tetiana-oleksandrivna/ Контактний тел. +380671405299</p>
Е-mail кафедри логопедії та спеціальних методик	kaflogoped@ukr.net, kaflogoped@kpnu.edu.ua
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта (Логопедія) Спеціальна освіта (Логопедія).pdf - Google Диск
Спеціальність	А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація	А6.01 Логопедія
Галузь знань	А Освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус освітнього компонента (ОК)	Освітній компонент професійної підготовки
Сторінка курсу в MOODLE:	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=487 https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=2611
Консультації	Очні та онлайн-консультації.

<i>ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ</i>		
Міждисциплінарні зв'язки	«Вступ до спеціальності», «Психологія»	
Мова викладання	українська	
<i>Обсяг освітнього компоненту</i>		
Найменування показників	Характеристика освітнього компоненту	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	2	1, 2
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90 год.	90 год.
Кількість годин навчальних занять	36 год.	12 год.
Лекційні заняття	18 год.	6 год.
Практичні заняття	18 год.	6 год.
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	54 год.	78 год.
Форма підсумкового контролю	залік	залік
Анотація курсу	Освітній компонент «Основи наукових досліджень» знайомить здобувачів вищої освіти із теорією та практикою наукової діяльності: від формулювання проблеми до оформлення результатів. Розглядаються методи дослідження, етапи роботи, академічне письмо та етика. Практична частина включає створення власного проєкту, аналіз джерел і використання цифрових інструментів.	
Мета і завдання курсу	<p>Метою викладання освітнього компоненту є розкриття сутності методології, методів, концепцій і понять проведення наукових досліджень, формування вміння застосовувати їх у практичній діяльності, організувати дослідницьку діяльність.</p> <p>Завдання освітнього компоненту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння методологією, методами, концепціями та логікою проведення наукових досліджень; - засвоєння здобувачами вищої освіти методичних положень з планування, організації, контролю, координації проведення наукових досліджень; - оволодіння методикою написання і оформлення наукових робіт. 	

ФОРМАТ КУРСУ	
Форми та види проведення навчальних занять	лекційні заняття, практичні заняття самостійна робота.
Методи та форми контролю	<u>Методи контролю</u> : опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, вирішення проблемних кейсів, тощо. <u>Форми контролю</u> : розробка презентацій, програм, індивідуальних або групових проєктів, тощо
Необхідне програмне обладнання технічне забезпечення, та	Технічне комп'ютерне забезпечення для показу презентацій, відеоматеріалів
Індивідуальні завдання	Вивчення наукової літератури з предмету, доповіді, підготовка презентацій з використанням відповідних літературних джерел тощо.
Інтегральна компетентність (ІК) Загальні компетентності (ЗК) Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p><i>Інтегральна компетентність</i> ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти загалом та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності</i> ЗК – 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК – 9 Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК – 11 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності</i> СК – 9 Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження. СК – 16 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>

СХЕМА КУРСУ							
Денна форма							
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Методологія, теоретичні та експериментальні методи наукових досліджень							
Тема 1. Специфіка наукового пізнання і критерії науковості. Загальнонаукові підходи до педагогічного дослідження	11	2	2	-	-	7	-
Тема 2. Наука як система знань	11	2	2	-	-	7	-
Тема 3. Методологія наукового дослідження	11	2	2	-	-	7	-
Тема 4. Методи дослідницької діяльності	11	2	2	-	-	7	-
Тема 5. Види науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти. Вимоги до оформлення різних видів наукових робіт	14	4	4	-	-	6	-
Тема 6. Етапи наукових досліджень	11	2	2	-	-	7	-
Тема 7. Правила оформлення бібліографічного опису в списку джерел	11	2	2	-	-	7	-
Тема 8. Академічна доброчесність та етика академічних взаємовідносин	10	2	2	-	-	6	-
Разом годин	90	18	18	-	-	54	-

Заочна форма							
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Методологія, теоретичні та експериментальні методи наукових досліджень							
Тема 1. Специфіка наукового пізнання і критерії науковості. Загальнонаукові підходи до педагогічного дослідження	13	2	2	-	-	9	-
Тема 2. Наука як система знань	10			-	-	10	-
Тема 3. Методологія наукового дослідження	10			-	-	10	-
Тема 4. Методи дослідницької діяльності	14	2	2	-	-	10	-
Тема 5. Види науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти. Вимоги до оформлення різних видів наукових робіт	10			-	-	10	-
Тема 6. Етапи наукових досліджень	14	2	2	-	-	10	-
Тема 7. Правила оформлення бібліографічного опису в списку джерел	10			-	-	10	-
Тема 8. Академічна доброчесність та етика академічних взаємовідносин	9			-	-	9	-
Разом годин	90	6	6	-	-	78	-
ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ							
<p>ПРН – 1 Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>ПРН –2 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>ПРН – 4 Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров’я дитини. особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.</p> <p>ПРН – 9 Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.</p> <p>ПРН – 10 Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>ПРН –15 Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.</p> <p>ПРН – 17 Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p> <p>ПРН – 18 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.</p>							

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Необхідність дотримання обов'язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КПНУ та Положенням про дотримання академічної доброчесності https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>
2. Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою організацій освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>
3. Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Форми оцінювання	<p>Оцінювання освітнього компоненту проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з освітнього компоненту визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних за виконання самостійної та модульної контрольної роботи.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p>https://drive.google.com/file/d/0B4IW4J1QFZAoLXVNNzg2bFJTRng2ZVFjdnA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrsfoQ</p>
-------------------------	---

Таблиця 1

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (освітнього компоненту)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100	А (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	В (дуже добре)	25	добре	
75-81	С (добре)	30		
67-74	Д (задовільно)	25	задовільно	
60-66	Е (достатньо)	10		
35-59	FX		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F			

<p>Перелік орієнтовних питань до курсу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття науки. Основні завдання науки. 2. Базові поняття. Предмет науки. Об'єкт дослідження. 3. Науково-дослідна діяльність. 4. Науково-технічна діяльність. 5. Класифікація наук. 6. Наукове дослідження. Етапи наукового дослідження. 7. Теоретичний рівень дослідження. 8. Наукова гіпотеза. 9. Наукова теорія. 10. Емпіричний рівень дослідження. 11. Методологія наукових досліджень. 12. Загальнонаукова й філософська методологія: сутність, загальні принципи. 13. Теоретичні методи дослідження. 14. Види науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти у вищому навчальному закладі. 15. Поняття про наукове дослідження. 16. Основні етапи організації наукових досліджень. 17. Вимоги до вибору та формулювання теми досліджень. 18. Принципи системного підходу до наукових досліджень. 19. Гіпотеза, її значення в процесі наукових досліджень. 20. Особливості загальної і часткової методології. 21. Поняття «метод», його зміст і характерні особливості. 22. Загальнонаукові методи пізнання. 23. Конкретно-наукові методи пізнання. 24. Емпіричні методи дослідження. 25. Значення якості інформації в наукових дослідженнях. 26. Види інформації та методика оволодіння нею в процесі дослідження. 27. Відмінність понять «методика», «методологія», «методи». 28. Методика роботи з інформаційними джерелами, вимоги до роботи над текстом. 29. Поняття та вимоги до написання реферату. 30. Доповідь (повідомлення види та методичні вимоги до тексту). 31. Наукова стаття, структурні елементи та вимоги до написання. 32. Курсова робота, вимоги до формування змісту, написання тексту та захист. 33. Рецензія, анотація, тези, резюме, їх особливості та призначення. 34. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. 35. Форми впровадження результатів наукових досліджень. 36. Поняття «Академічна доброчесність» 37. Етика вищої школи. 38. Основні принципи академічної доброчесності. 39. Кодекс академічної доброчесності
---	--

Рекомендована література (основна, додаткова, інтернет-ресурси)	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Єріна А.М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004, 212с. 2. Стіченко Д.М. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : Знання, 2005. 309 с. 3.Сурмін Ю.Г. Майстерня вченого: Підручник. Київ : Знання-Прес, 2006. 280 с. 4.Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Київ: Знання-Прес, 2002. 295с. 5.Босенко А.І., Вержиховська О.М., Гаврилов О.В., Гурський В.А. Науково-дослідна діяльність в галузі освіти: навчально-методичний посібник / за ред. П. Д. Плахтія. Кам'янець- Подільський: ПП “Медобори-2006”, 2014. 160 с. 6.Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: ВД «Слово», 2004. 240 с.
	<p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Білуха М.Т., Методологія наукових досліджень. Київ: Наука, 2002. 479 с. 2.Важинський С.Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. 3.Єріна А.М. Методологія наукових досліджень. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 376 с. 4.Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ : ВД Професіонал, 2005. 240 с. 5.П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. Київ.: 2003. 116 с. 6.Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. Київ: Академвидав, 2004. 208 с. 7.Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ : Знання-Прес, 2003. 295 с.
	<p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Про інформацію: Закон України // www.liga.kiev.ua 2. Про науково-технічну інформацію: Закон України // www.liga.kiev.ua Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України // www.liga.kiev.ua 3. Про освіту: Закон України // www.liga.kiev.ua